

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 29. august 2022

Sak

2022/0624 Organisasjonen Voksne for barn – 954 804 488 – Klage over reduksjon av søknadsbeløp for søknad om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg.

Sakens bakgrunn

Organisasjonen Voksne for barn (klager) søkte 30. august 2021 om kompensasjon for merverdiavgiftskostnader for regnskapsåret 2020. Klager søkte om 1 960 670 kroner i kompensasjon etter forenklet modell.

Lotteritilsynet fattet vedtak 16. desember 2021. Søknaden ble delvis avslått ved at søknadsbeløpet ble redusert med den begrunnelse at deler av virksomheten var oppgaver som kommer en offentlig oppgave til gode. Lotteritilsynet vurderte at programmene Zippys venner, Passport og Drømmeskolen for å være spesiallaget og produsert materiell for og til bruk i skoler, samt er finansiert av det offentlige gjennom blant annet Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Barne-, ungdoms og familiedirektoratet. Søknadsgrunnlaget ble derfor redusert med 8 253 441 kroner og søknadsbeløpet ble dermed endret fra 1 960 678 kroner til 1 465 472 kroner.

Klager påklaget vedtaket i klage 5. januar 2021. Klager anfører at bestemmelsen er tolket uriktig, og at virksomheten verken kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode. Klager viser til at innføringen av «folkehelse og livsmestring» i skoleplanen i 2020/2021 ikke er en tilstrekkelig begrunnelse for avkortning i merverdiavgiftskompensasjon. Klager trekker særlig frem at Zippys venner har vært drevet siden 2004 og at skoleprogrammet ikke har vært endret som følge av temaet i læreplanen. Dersom fokuset på livsmestring hadde vært overlappende så ville neppe skolen og lærere ha interesse av å benytte materialet. Det vises for øvrig til både begrunnelsen i søknaden og klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen til Lotterinemnda for behandling. Lotteritilsynet oversendte klagen med innstilling til Lotterinemnda 6. april 2022.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for den aktuelle kompensasjonsordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Forskriften § 3 regulerer hvilke organisasjoner som kan få merverdiavgiftskompensasjon. Av bestemmelsens tredje ledd bokstav f fremgår det at det ikke gis kompensasjon til følgende organisasjoner:

«f. virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode»

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Organisasjonen Voksne for barns klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2021 om reduksjon i søknadsbeløp, og dermed delvis avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2020. Reduksjon i søknadsbeløpet gjelder den delen av klagers virksomhet som heter Zippys venner, Passport og Drømmeskolen.

Ifølge klagers egenerklæring er klagers formål å fremme god psykisk helse hos barn og unge i Norge.

I årsmeldingen til klager beskrives Zippys venner som «et program for 1.–4. trinn som lærer elevene livsmestring gjennom å mestre dagliglivets utfordringer, å identifisere og snakke om følelser og å støtte andre. Klassen jobber med temaene følelser, kommunikasjon, vennskap, konflikthåndtering, forandringer i livet (tap, sorg og savn) og mestring gjennom historier, dialog og aktivitet skal bidra til dette.»

Passport beskrives som et program som har som mål å fremme livsmestring og psykisk helse for elever på 5.-7. trinn. Elevene får systematisk opplæring i klassen rundt temaene følelser, relasjoner til andre, vanskelige situasjoner, rettferdighet, rett og urett og forandringer i livet (tap og sorg) gjennom historier, dialog og aktivitet skal bidra til dette. Programmet bygger på en metodikk som skal sikre at alle elevene blir aktører og deltar gjennom anerkjennende kommunikasjon. Passport – Skills for Life er et universelt tiltak utviklet av Brian Mishara, forsker innenfor selvmordsforebygging på universitetet i Quebec Montreal 2009–2015.

Drømmeskolen er ifølge årsrapporten «en tiltaksmodell for å arbeide systematisk og skoleomfattende med god psykisk helse, livsmestring og inkludering i ungdomsskole og videregående opplæring. Modellen og innholdet er utviklet av Voksne for Barn gjennom flere år i samarbeid med deltakerskoler. Tiltaket har som mål å gi skolene rammer og verktøy, øker kompetansen hos ansatte, styrke elevenes tilhørighet, deltakelse, mestring og motivasjon og bedre relasjonen

mellom lærer og elev og mellom elevene. Elevmedvirkning står sentralt og elevmentorer er et kjerneelement. «Drømmeskolefokuset» handler om faktorene som fremmer god psykiske helse, livsmestring og inkludering som bør gjennomsyre all aktivitet på skolen, og som er utgangspunkt for valg av alle metoder og tiltak:».

Basert på opplysninger i søknaden og årsrapporten er Lotterinemndas vurdering at klagers virksomhet når det gjelder Zippys venner, Passport og Drømmeskolen er et undervisningsopplegg som skal ivareta livsmestring og psykisk helse i skolen.

Spørsmålet er om klagers arbeid «kommer (...) offentlige oppgaver til gode», jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.

Klager har vist til at det i brev fra Kulturdepartementet 12. mai 2011 er påpekt at drift av skoler i utgangspunktet faller utenfor målgruppen i kompensasjonsordningen, men at det «allikevel [vil] kunne være enkelte unntak dersom disse inngår som en del av formålet til organisasjonen og frivillig innsats er en viktig del av virksomheten.»

Etter Lotterinemndas syn er ikke denne uttalelsen relevant for spørsmålet man vurderer her, da dette gjelder drift av skoler, og læringsmaterialet som her tilbys er ikke drift av skole. Uansett kan ikke elever og lærere anses som frivillige når de deltar i programmene som en aktivitet i regi av skolen, hvor undervisningen er obligatorisk for elevene og betalt for lærerne.

Temaet «Folkehelse og livsmestring» ble formelt inntatt som en del av læreplanverket i 2020. Ifølge årsrapporten til Voksen for barn innebærer dette at skolen skal gi elever kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse. Det fremstår for nemnda som at dette er en del av den opplæringen Zippys venner, Passport og Drømmeskolen tilbyr på de ulike alderstrinnene. Etter nemndas vurdering inngår dermed de ulike programmene som en del av det obligatoriske undervisningsopplegget for barna- og ungdom, og arbeidet kommer dermed en offentlig oppgave til gode.

Klager har anført at programmet ikke er endret som følge av innføringen i læreplanen, og at opplæringsmaterialet er supplerende, og ikke overlappende. Hvorvidt opplæringsmaterialet er lagt opp på en annen måte eller supplerer eksisterende opplæringsmateriell er ikke avgjørende, siden programmene inngår som en direkte del av skolen og undervisningen, som også inngår som tema i læreplanverket.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk